

Аналіз стану виконання судових рішень у кримінальних провадженнях

На виконання плану роботи суду на I півріччя 2019 рік Добровеличківським районним судом Кіровоградської області проведено аналіз стану виконання судових рішень у кримінальних провадженнях за перше півріччя 2019 року.

Всього протягом першого півріччя 2019 року перебувало в провадженні 394 справ кримінального судочинства, з них 107 справа кримінального провадження, 253 справи - клопотання, скарги, заяви під час досудового розслідування, справ в порядку виконання судових рішень. За вказаний період в провадженні суду перебувало 34 справ в порядку виконання судових рішень, кримінальна справа (з КПК 1960р.) - 1, заяви про перегляд судового рішення за ново виявленими обставинами - 1. Протягом другого півріччя 2019 року Добровеличківським районним судом Кіровоградської області винесено один виправдувальний вирок.

Звернення до виконання судових рішень покладається на суд. Вироки, рішення, ухвали та постанови суду передаються на виконання після того, як вони набрали законної сили, крім випадків негайного їх виконання. Усе листування щодо звернення до виконання вироків, рішень, ухвал і постанов покладається на апарат суду.

Виконання вироку – це завершальна стадія кримінального процесу, в якій суд звертає до виконання вироків і постанови, слідкує за приведенням їх до виконання, а також вирішує в установленому порядку питання, які виникають при виконанні судових актів. У процесуальній літературі ця стадія називається скорочено – "виконання вироку". Фактично вона охоплює як виконання вироку, так і виконання ухвал і постанов суду.

Після набрання вироком суду законної сили копія вироку з супровідним листом, підписаним суддею та зареєстрованим в апараті суду, надсилається за належністю відповідно до вимог КПК України та в строки, установлені ним. Якщо за справою декілька засуджених і щодо деяких із них подано апеляційні скарги чи подання, вирок суду звертається до виконання стосовно всіх засуджених не пізніше ніж через три доби після повернення справи з апеляційної інстанції. Порядок звернення до виконання вироків щодо іноземних громадян, які проживають за межами України, визначається відповідними міжнародними договорами.

Вирок, що набрав законної сили, звертається до виконання судом, який його постановив, не пізніше ніж через три доби з дня набрання ним законної сили або повернення справи з апеляційної чи касаційної інстанції. Вирок чи постанова апеляційного суду звертається до виконання судом першої інстанції, судові рішення якого переглянуто апеляційною інстанцією, крім випадків, коли стосовно засуджених іноземних громадян, які проживають за межами України встановлено інший порядок звернення до виконання вироків.

Якщо на підставі рішення апеляційного суду засуджений підлягає звільненню з-під варти, суд звільняє його з-під варти в залі судового засідання. У разі відсутності засудженого копія вироку надсилається протягом доби адміністрації місця попереднього ув'язнення для виконання. Адміністрація місця попереднього ув'язнення зобов'язана протягом доби з дня одержання копії рішення повідомити суд першої інстанції про звільнення ув'язненого з-під варти.

У разі набрання законної сили вироком, за яким засуджено призовника, копія вироку в семиденний строк має бути надіслано до військового комісаріату за місцем проживання засудженого.

Стосовно особи, яка засуджена до позбавлення волі або арешту, та не перебуває під вартою, органу внутрішніх справ за місцем проживання засудженого надсилаються дві копії вироку, копії апеляційної, касаційної ухвал і розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили. Розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили, підписується головуючим у суді першої інстанції та працівником апарату суду.

У разі звернення до виконання вироку щодо особи, засудженої до обмеження волі, дві копії вироку, що набрав законної сили, та розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили надсилаються за місцем проживання засудженого. Якщо засуджений проживає в одному районі, а зареєстрований в іншому, то дві копії вироку та розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили слід надавати за місцем реєстрації засудженого за вказівкою в супровідному листі про місце фактичного проживання засудженого на час винесення вироку.

У разі звернення до виконання вироку щодо особи, засудженої до позбавлення волі або арешту, яка перебуває під вартою, дві копії вироку, копії апеляційної, касаційної ухвал і розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили, надсилаються адміністрації місця попереднього ув'язнення.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення органу, що виконує покарання, про місце відбування покарання засудженого.

Якщо за вироком чи ухвалою суду необхідно взяти під варту засудженого, який не перебуває під вартою, справа передається до архіву суду після одержання від відповідного органу внутрішніх справ повідомлення про взяття засудженого під варту.

Якщо засуджений після винесення вироку переховується, справа передається в архів суду тільки після одержання повідомлення від органу, що виконує покарання, про місце відбування покарання засудженого.

Якщо особу засуджено до покарання у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні, одна копія вироку разом з розпорядженням про виконання вироку, що набрав законної сили, надсилається командирі військової частини, де проходить службу засуджений військовослужбовець, друга – командирі дисциплінарного батальйону.

Після отримання судом повідомлення про місце відбування покарання засудженого військовослужбовця справа підлягає передачі в архів суду.

Звернення вироку до виконання в частині конфіскації майна засудженого полягає в направленні до органу державної виконавчої служби за місцезнаходженням майна таких документів: виконавчого листа встановленої форми (додаток 44), копії вироку, протоколу накладення арешту на майно й опису майна або протоколу про відсутність майна, яке підлягає опису, або довідки суду про відсутність у кримінальній справі, а в разі потреби - і копії постанови про накладення арешту на майно.

У разі відсутності в справі відомостей щодо опису майна виконавчий лист надсилається для виконання за останнім місцем проживання засудженого.

Про надіслання виконавчого листа до органу державної виконавчої служби сповіщається відповідна фінансова установа (районний фінансовий відділ) за останнім місцем проживання засудженого.

Якщо є відомості про те, що майно засудженого знаходиться в декількох місцях, повідомлення надсилається у фінансові установи за всіма відомими адресами (місцезнаходженням майна).

Справу можна передати в архів суду тільки після повернення в суд належним чином оформленого виконавчого листа з відміткою про виконання.

Якщо особу засуджено до покарання у вигляді службових обмежень для військовослужбовців, копія вироку разом з розпорядженням про виконання вироку, що набрав законної сили, надсилається командирі військової частини, де проходить службу засуджений військовослужбовець.

Після отримання судом від командира військової частини повідомлення про прийняття вироку до виконання справа підлягає передачі в архів суду.

У разі засудження особи до виправних робіт копії вироку надсилаються: до кримінально-виконавчої інспекції за місцем роботи засудженого – для виконання разом з розпорядженням про виконання вироку, що набрав законної сили, і підпискою засудженого про явку в кримінально-виконавчу інспекцію та до органу внутрішніх справ за місцем проживання засудженого для проведення індивідуально-профілактичної роботи.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення органу, що виконує покарання, про місце відбування покарання засудженого.

Щодо особи, засудженої до громадських робіт, копії вироку надсилаються: до кримінально-виконавчої інспекції за місцем проживання засудженого - для виконання (дві копії вироку разом з розпорядженням про виконання вироку, що набрав законної сили, і підпискою засудженого про явку до кримінально-виконавчої інспекції); органу внутрішніх справ за місцем проживання засудженого для проведення індивідуально-профілактичної роботи.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення органу, що виконує покарання, про місце відбування покарання засудженого.

У разі призначення судом покарання (основного чи додаткового) у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю копії вироку надсилаються: до кримінально-виконавчої інспекції за місцем роботи - для виконання (дві копії вироку разом з розпорядженням про виконання вироку, що набрав законної сили, і підпискою засудженого про

явку до кримінально-виконавчої інспекції); органу внутрішніх справ за місцем проживання засудженого для проведення індивідуально-профілактичної роботи.

Якщо покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю призначено як додаткове покарання до арешту, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні або позбавлення волі на певний строк, виконання покарання покладається на адміністрацію арештного дому, кримінально-виконавчої установи, командування дисциплінарного батальйону, військової частини чи начальника гарнізону. Тому в ці органи разом з розпорядженням про виконання вироку, що набрав законної сили, надсилається додаткова копія вироку, яка після відбуття засудженим основного покарання або в разі умовно-дострокового звільнення чи заміни покарання більш м'яким надсилається в кримінально-виконавчу інспекцію за місцем проживання засудженого або військову частину за місцем служби засудженого.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення органу, що виконує покарання, про виконання вироку (постанови, ухвали) в цій частині, або про вилучення відповідного документа, який надає особі право займатися певним видом діяльності тощо.

Після набрання вироком про позбавлення засудженого військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу законної сили його копія надсилається органу чи посадовій особі, які присвоїли це звання, чин або кваліфікаційний клас.

Стосовно військовослужбовця запасу копія вироку надсилається до військового комісаріату за місцем його проживання.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення відповідного органу або посадової особи про виконання вироку. Таке повідомлення орган або посадова особа має надіслати в суд протягом місяця з дня отримання для виконання копії вироку.

Якщо особі призначено покарання (основне чи додаткове) у вигляді сплати штрафу, засудженому надсилається лист з роз'ясненням обов'язку сплатити штраф у місячний строк після набрання вироком законної сили, про що повідомити суд шляхом представлення документа про сплату штрафу. Якщо в установлений строк штраф не сплачено, протягом трьох діб з дня закінчення строку для добровільної сплати штрафу оформляється та надсилається до органу державної виконавчої служби за місцезнаходженням майна засудженого виконавчий лист про примусове стягнення штрафу.

Повернутий до суду виконавчий лист з постановою про неможливість виконання (стягнення штрафу), повторно звертається судом до виконання з роз'ясненням засудженому щодо зняття судимості.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи квитанції про сплату штрафу чи постанови про неможливість стягнення штрафу або належним чином оформленого виконавчого листа з відміткою про виконання вироку.

У разі звільнення засудженого від відбування покарання з випробуванням суд надсилає кримінально-виконавчій інспекції за місцем проживання засудженого дві копії вироку, копії ухвал апеляційної і касаційної інстанцій, розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили, і підписку засудженого про явку до кримінально-виконавчої інспекції; щодо неповнолітнього - кримінально-виконавчій інспекції для виконання, органу у справах неповнолітніх для здійснення контролю за його поведінкою і відповідному органу внутрішніх справ, а щодо військовослужбовців командирам військових частин, які здійснюють контроль за поведінкою таких засуджених.

У разі задоволення подання, якщо вирок у кримінальній справі постановлено судом, до якого подано подання, це подання з усіма документами долучається до матеріалів кримінальної справи, особова справа засудженого додається до матеріалів кримінальної справи; якщо вирок у кримінальній справі постановлено іншим судом, матеріали подання оформляються в окрему справу, до якої додається особова справа засудженого, копія постанови надсилається до суду, яким постановлено вирок для долучення до матеріалів кримінальної справи.

У разі відмови у задоволенні подання, якщо вирок у кримінальній справі постановлено судом, до якого подано подання, усі матеріали подання долучаються до матеріалів кримінальної справи, а особова справа повертається до кримінально-виконавчої інспекції для подальшого виконання, якщо вирок постановлено іншим судом, подання оформляється окремою справою, особова справа засудженого повертається до інспекції, копія постанови надсилається до суду, яким постановлено вирок, для прилучення до матеріалів кримінальної справи.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи копії постанови суду про звільнення засудженого від призначеного покарання у зв'язку із закінченням іспитового строку

або копії судового рішення про скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням направлення засудженого для відбування покарання.

Кримінальна справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи копії постанови суду про звільнення засудженої від покарання у зв'язку із закінченням іспитового строку або копії судового рішення про направлення засудженої для відбування покарання, призначеного вироком суду.

Якщо за судовим рішенням до особи, яка перебуває під вартою, застосовано примусові заходи медичного характеру, копія ухвали, копія акта судово-психіатричної експертизи (завірена підписом судді та гербовою печаткою суду), особисті документи, що містяться у матеріалах справи, надсилаються органу за місцезнаходженням неосудного (обмежено осудного), а щодо особи, яка не перебуває під вартою, зазначені документи надсилаються головному лікарю установи, де перебуває хворий.

У разі застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітньої особи копії вироку надсилаються: службі у справах неповнолітніх за місцем проживання неповнолітнього - для виконання; органу внутрішніх справ за місцем проживання неповнолітнього - для проведення індивідуально-профілактичної роботи; батькам неповнолітнього або особам, які їх замінюють, педагогічному або трудовому колективу, окремим громадянам, - якщо застосовано примусові заходи виховного характеру у вигляді передачі неповнолітнього їм під нагляд за їх згодою чи на їх прохання; призначеному судом вихователю.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення служби у справах неповнолітніх, органу внутрішніх справ, педагогічного, трудового колективу, окремих громадян про отримання копії ухвали.

Якщо суд закриває кримінальну справу з передачею особи на поруки колективу підприємства, установи чи організації за їх клопотанням про це, прийнятим на загальних зборах, по одній копії постанови про закриття кримінальної справи надсилається відповідному колективу, а також органу внутрішніх справ за місцем проживання особи.

Матеріали щодо контролю за виконанням таких постанов (ухвал) перебувають протягом одного року в контрольному провадженні на кожну особу в апараті суду, також ведеться журнал обліку осіб, яких передано на поруки колективу підприємств, установ, організацій.

Справа підлягає здачі в архів суду після однорічного терміну дії поручительства колективу, якщо до матеріалів кримінальної справи долучено спостережне провадження з характеризуючими даними на особу, яку звільнено від кримінальної відповідальності, або з відомостями про притягнення особи до кримінальної відповідальності у зв'язку з порушенням умов передачі на поруки. Характеризуючі дані на особу, яку звільнено від кримінальної відповідальності, повинні надсилатися до суду один раз на три місяці.

Якщо провадження в кримінальній справі судом закрито (у зв'язку з відсутністю події чи складу злочину, унаслідок зміни обстановки, у зв'язку з дійовим каяттям, з примиренням обвинуваченого, підсудного з потерпілим, у зв'язку із закінченням строків давності тощо), копія постанови про закриття кримінальної справи протягом трьох діб після її винесення надсилається прокуророві, особі, яка притягалася до відповідальності, особі, за заявою якої була порушена кримінальна справа, а також потерпілому та цивільному позивачеві.

Справа підлягає здачі в архів суду після приєднання до матеріалів справи копій супровідних листів, за якими надіслано копії судових рішень.

У разі, якщо особа зобов'язана до відшкодування збитків, заподіяних злочином, виконавчі листи виписуються не пізніше трьох днів після набрання судовим рішенням законної сили або після повернення справи з апеляційної чи касаційної інстанцій.

Якщо відшкодування збитків покладено солідарно на декількох осіб, виконавчі листи виписуються за кількістю боржників з обов'язковим зазначенням у кожному виконавчому листі загальної суми, що підлягає стягненню, та всіх осіб, які зобов'язані відшкодувати збитки. Виконавчі листи нумеруються за порядковим номером (N 1, N 2 і т. д.). У супровідному листі вказується точне місцезнаходження кожного боржника.

Виконавчі листи про відшкодування збитків на користь держави, державного бюджету, фізичних та юридичних осіб направляються судом безпосередньо до органу державної виконавчої служби за місцем проживання засудженого або місцезнаходження його майна.

Справа підлягає здачі в архів після долучення до матеріалів справи повернутих виконавчих листів з відміткою про відшкодування збитків (якщо стягнення проводилося на користь держави чи до державного бюджету) або копій супровідних листів, за якими надіслано виконавчі листи до органу

державної виконавчої служби за місцезнаходженням майна засудженого, місцем роботи чи місцем проживання засудженого (якщо стягнення проводилося на користь фізичних чи юридичних осіб), або після долучення до матеріалів справи постанови про неможливість виконання.

Якщо заявлено цивільний позов у кримінальній справі в частині стягнення моральної та матеріальної шкоди, звернення до виконання здійснюється в порядку цивільно-процесуального законодавства.

У разі, якщо стягувач не звернувся до суду із заявою про видачу виконавчого листа про виконання вироку суду після набрання ним законної сили, справа передається до архіву суду після закінчення календарного року.

Судове рішення в частині стягнення судових витрат звертається до виконання в такому ж порядку як і у разі, коли особа зобов'язана відшкодувати збитки, заподіяні злочинцем.

Якщо за судовим рішенням необхідно знищити речові докази, які зберігаються в суді, вони знищуються після набрання судовим рішенням законної сили. Знищення речових доказів проводиться комісією в складі не менше трьох осіб: судді головуючого в суді першої інстанції, керівника апарату суду, секретаря судового засідання, секретаря суду чи іншого працівника апарату суду. Знищення оформляється актом, у якому зазначаються номер справи та дата судового рішення, дата, місце, спосіб знищення речових доказів (речового доказу), прізвища та посади членів комісії. Акт підписується всіма членами комісії, затверджується головою суду, чий підпис скріплюється гербовою печаткою суду, та долучається до матеріалів справи. У журналі обліку речових доказів робиться запис про виконання судового рішення в частині знищення речових доказів; справа після проведення таких дій підлягає здачі в архів суду.

В окремих випадках, коли це викликано особливими властивостями речових доказів, вони передаються іншим органам (органам внутрішніх справ, охорони здоров'я, представникам військових частин тощо). Разом з речовим доказом, який підлягає знищенню, надсилаються копія судового рішення та супровідний лист. Копія супровідного листа та отриманий після знищення акт про знищення підшивається до матеріалів справи. У журналі обліку речових доказів робиться запис про виконання судового рішення в частині знищення речового доказу; справа після проведення таких дій підлягає здачі в архів суду.

Якщо речові докази перебувають за межами суду, копія судового рішення або витяг з нього (з указівкою про знищення речових доказів) надсилається за місцезнаходженням речових доказів. До суду повинен надійти належним чином оформлений акт про знищення речових доказів, який долучається до матеріалів справи, а в журналі обліку речових доказів робиться відповідний запис. Після проведення таких дій справа підлягає здачі в архів суду.

Про необхідність отримати речові докази суд повідомляє їх власника (якщо речові докази перебувають у суді). У разі особистої явки власника речового доказу обов'язково встановлюється його особа (на підставі паспорта чи іншого документа, який містить фотографію). У розписці про отримання речових доказів чітко зазначається, на підставі якого документа встановлено особу, а також указуються орган, що видав документ, місце та дата його видачі. Якщо речові докази отримує представник юридичної чи фізичної особи, крім указаних дій, необхідно вимагати пред'явлення відповідної довіреності, яка долучається до матеріалів справи разом з розпискою про отримання речових доказів.

Речові докази, інші предмети, які необхідно повернути їх власнику, зберігаються в суді до набрання вироком законної сили або до закінчення строку оскарження постанови чи ухвали про закриття справи. Якщо протягом шестимісячного строку клопотання про повернення речових доказів не надходило, працівник апарату суду, який відповідає за збереження речових доказів, доповідає про це судді - головуючому під час розгляду справи в суді першої інстанції чи голові суду. Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення про виконання судового рішення в повному обсязі.

Якщо за судовим рішенням необхідно повернути речові докази, що перебувають на зберіганні поза межами суду, копія судового рішення разом із супровідним листом надсилаються для виконання відповідному органу, установі, підприємству тощо, де перебувають на зберіганні речові докази. Про зазначену дію повідомляється власник.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення про повернення речового доказу власникові.

У разі прийняття судом рішення щодо конфіскації речового доказу виконавчий лист, копія вироку та копія документа, що засвідчує місце зберігання речового доказу, передається для виконання органу державної виконавчої служби за місцезнаходженням речового доказу.

Справа підлягає здачі в архів суду після отримання судом і долучення до матеріалів справи виконавчого листа з відміткою про конфіскацію речових доказів.

Після набрання вироком законної сили заповнюється та за підписом судді з проставленням гербової печатки суду повертається органу досудового слідства, що закінчував справу, довідка про результати розгляду кримінальної справи встановленої форми.

Кримінальна справа вважається закінченою після звернення до виконання вироку, ухвали, постанови, у тому числі постанови про звільнення від покарання або пом'якшення покарання внаслідок акта амністії чи помилування та одержання повідомлення про виконання зазначених рішень.

У разі неодержання повідомлення про виконання вироку, ухвали чи постанови про це доповідається судді, який головував у справі.

Постанова судді про закриття кримінальної справи у зв'язку зі звільненням від кримінальної відповідальності, винесена у справі, що надійшла в суд без обвинувального висновку, звертається до виконання так:

якщо відмовлено у звільненні від кримінальної відповідальності, копія постанови про відмову у звільненні від кримінальної відповідальності надсилається прокуророві, особі, стосовно якої розглянуто справу, потерпілому. Органу, який надіслав у суд матеріали справи, остання повертається разом з оригіналом постанови про відмову у звільненні від кримінальної відповідальності; копія постанови про відмову у звільненні від кримінальної відповідальності підшивається до відповідної справи за номенклатурою суду;

якщо кримінальну справу закрито та особу звільнено від кримінальної відповідальності, копія постанови про закриття кримінальної справи надсилається органу, який надіслав до суду матеріали справи, прокуророві, особі, стосовно якої розглянуто справу, та потерпілому. Справи зазначеної категорії зберігаються в суді згідно з правилами, установленими відповідними інструкціями з архівної справи.

Справа підлягає здачі в архів суду після приєднання до матеріалів справи належним чином оформлених документів про отримання органом, який вніс до суду подання, та особою, стосовно якої розглянуто подання, копій судових рішень.

Постанова судді за результатами розгляду скарги на дії та рішення прокурора, органів досудового слідства та органів дізнання (про відмову в застосуванні заходів безпеки або про їх скасування, про відмову в порушенні кримінальної справи, про закриття кримінальної справи, про порушення кримінальної справи тощо) звертається до виконання так:

якщо скаргу задоволено, копії постанови надсилаються особі, яка винесла постанову, що була оскаржена, прокуророві та особі, яка подала скаргу. Разом з копією постанови органу дізнання, органу слідства чи прокуророві повертаються для проведення додаткової перевірки, відновлення слідства або дізнання тощо матеріали, які були витребувані від них;

якщо скаргу залишено без змін, копії постанови надсилаються особі, яка винесла постанову, що була оскаржена, прокуророві та особі, яка подала скаргу.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи належним чином оформлених документів про отримання зазначеними в другому та третьому абзацах цього пункту особами копій постанови.

Постанова про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання чи інше звільнення від покарання, скасування звільнення від покарання з випробуванням, про встановлення, припинення адміністративного нагляду, застосування обмежень, зміну обсягу обмежень особам, яким встановлено адміністративний нагляд, про застосування, припинення примусового лікування від алкоголізму, наркоманії чи інша постанова, що винесена судом у порядку виконання судового рішення в кримінальних справах, звертається до виконання шляхом надіслання копії постанови: а) органу чи установі, які звернулися до суду з відповідним клопотанням, - для виконання; б) суду, який постановив судові рішення, що виконується, для долучення до справи; в) особі, стосовно якої розглянуто клопотання, - для відома.

Справа підлягає здачі в архів суду після долучення до матеріалів справи повідомлення про отримання органом, установою постанови для виконання.

Старший секретар
Добровеличківського районного суду
Кіровоградської області

О. О. Самелюк